

Kedves Pedagógus Kolléga!

Ezzel a programajánlattal szeretnénk a figyelmét felhívni a Magyar Nemzeti Galéria múzeumpedagógiai tevékenységére, amely több évtizedes múltra tekint vissza.

Múzeumunkban a magyar képzőművészet korszakokra bontott legátfogóbb bemutatása mellett végigkísérhető a magyar történelem és kultúrtörténet is. Ez a tárgyi és szellemi anyag kiemelkedő jelentőségű feladatokat ró az intézményre. A tudományos feldolgozás és a művek bemutatása után **a múzeumpedagógia vállalja a közvetítőt, az átadó szerepet**, hogy minél több gyerekkel megismertessük a legfontosabb műalkotásokat és azok művészeti viszonyait. Ezt tükrözi az a sokrétű programajánlat, amellyel igyekszünk átfogni a magyar művészet történetét. **Pedagógiai célunk az**, hogy a tanítási időben múzeumba látogató **gyerekcsoportok iskolai tanulmányait széleskörűen segítsük**: a tantervi anyagra támaszkodva **bővítsük és színesítsük tudásukat**, új megvilágításban rendszerezhetőbbé tegyük azt. Ezzel **formálni szeretnénk vizuális kultúrájukat, segíteni történelmi szemléletük kibontakozását**. A nevelés számtalan lehetőségével tiszteletet szeretnénk ébreszteni a művészi alkotások közvetítésével a kultúra, a múlt emlékei és az alkotó ember iránt.

A foglalkozások **az alsó tagozat történelmi olvasmányaihoz, a felső tagozat történelem és magyar tantárgyaihoz, a teljes általános iskolás korosztály vizuális neveléséhez** életkori szintnek megfelelően **kapcsolhatók**.

A foglalkozások egyenként külön-külön, ill. sorozatba fűzve is választhatók, valamint 60 perces és 180 perces komplex változatban.

A 60 perces foglalkozás maga a múzeumi óra, melynek legfontosabb célja az, hogy a gyerekek találkozhassanak a műalkotásokkal és végigjárják a művek megértéséhez vezető **utat játékos, irányított műelemzés** folyamán. Ezalatt megtanítjuk őket látni, kérdezni és válaszolni, helyes magyar nyelven érvelni, lényegre törően kifejezni magukat. Közben a művek észrevétlenül hatnak rájuk, s ez a személyes találkozás a legfontosabb talán az egész folyamatban. Mindez rajzos vázlatok készítésével, motívumgyűjtéssel, esetleg feladatlap használatával is kiegészülhet.

Több évtizedes tapasztalat alapján ajánljuk, hogy **képzőművészeti kiállításokat előbb mindig szakvezetéssel ismerjenek meg a gyerekek, vagyis személyes átadás útján**. A feladatlapok helye csak ezután következhet, pl. a foglalkozás végén, hogy megfelelő alapokon önálló felfedezéseket is tehessenek. Később, az iskolában a pedagógus visszatekintő feladatlap által tájékozódhat a foglalkozás hatékonyságáról, vagyis mire emlékeznek a gyerekek a múzeumban látottakból, hallottakból.

A 180 perces komplex foglalkozások során az előbbiekhöz szorosan kötődő **alkotómunka kapcsolódik a múzeumpedagógiai műhelyben**. Ennek külön célja az, hogy saját alkotófolyamaton keresztül élményadóan élhesse át a gyerek az anyagban, a technikában, a felvetett vizuális problémában, egy korszak világlátásában, a művészeti kifejezésben rejlő sajátosságokat. **A játékoság és kreativitás ekkor bontakozhat ki leginkább**.

A pedagógustól aktív együttműködést várunk, ami a telefonon történő időpont és témaegyeztetések után a csoport érzelmi ráhangolását, a tartalmi előkészítést jelenti, majd a foglalkozás után biztosítja a megszerzett tudás továbbvitelét, vagyis beépülését az iskolai oktató-nevelő munkába.

A foglalkozások díja: 500 Ft/fő és 550 Ft/fő

Szeretettel invitáljuk a múzeumi közös munkára gyermekeink kultúraltabb jövője, személyiségük árnyaltabb fejlődése érdekében.

Programkínálat

Alsó tagozat

Múzeumi séták: a Nemzeti Galéria gyűjteményeinek tájékoztató megismerése, **120 perc**
a legismertebb alkotások megtekintése
(főleg vidéki kiránduló csoportok részére)

Műhelytitkok – sorozat rajz órákhoz köthető témakörök

Festészet 1. Játék a színekkel 120 perc
1-2. osztályosok részére - műalkotás: Fényes Adolf: Testvérek
- műhely: játékok szintapasztalatok szerzésére
alapszínek – kevert színek

2. A festés technikái I. 120-150 perc
2-4.osztályosok részére - műalkotás: Koszta József: Muskátlis kislány
- műhely: festés temperával

3. A festés technikái II. 120 perc
2-4.osztályosok részére - műalkotás: Bernáth Aurél: Tél
- műhely: festés pasztellel

4. A festés technikái III. 120-150 perc
2-4.osztályosok részére - műalkotás: akvarell festmények
- műhely: festés akvarelllel

5. A színek hangulati hatása 150-180 perc
3-4.osztályosok részére - műalkotás: Szinyei merse Pál: Majális
Bernáth Aurél: Reggel
Holló László: Tanya
- műhely: hideg és meleg színhangulatokra
komponált temperakép festése

6. A kép születése 180 perc
4.osztályosok részére - műalkotás: id.Markó Károly: Visegrád c. festményének szerkezeti elemzése,
vázlat rajzolása
- műhely: képkomponálás - papírkollázs

7. A kép témái – a festészet műfajai – Az arckép 180 perc

- 4.osztályosok részére** - műalkotás: Borsos József, Barabás Miklós,
Munkácsy Mihály, Csontváry Kosztka T.,
Márffy Ödön arcképei
- műhely: Hogyan rajzoljunk, fessünk emberi fejet?
(ábrázolás, hasonlóság, művészi megvalósítás)

Szobrászat 1. Nyomhagyás agyagban 120 perc

- 1 –2. osztályosok részére** - műalkotás: ismerkedés különböző anyagokból készült szobrokkal a műhelyben:
Dabóczi Mihály: Kakas – faszobor
Borics Pál: Bika – kőszobor
Ferenczi Béni: Ló – bronz-szobor
- műhely: ismerkedés az agyaggal: fizikai tulajdonságok,
alakíthatóság, tárgyak lenyomatainak gyűjtése,
dombormű készítése: lenyomatokból képalakítás
sík
felületen – negatív kép
gipszöntés – pozitív kép

2. Dombormű készítése agyagból 120

perc

- 3 – 4. osztályosok részére** - műalkotás: Mátyás – Beatrix kettős arckép
reneszánsz épületdíszítő kőfaragványok
- műhely: dombormű mintázása agyagból domborítással

3. Szoborkészítés agyagból – portré-szobor 120 – 180 perc

- 3 – 4. osztályosok részére** - műalkotás: Izsó Miklós: Arany János portrészobor
Stróbl Alajos: Anyánk – portré – bronz
Medgyessy Ferenc: Fiúfej
- műhely: emberi fej mintázása agyagból

4. Állatszobor mintázása agyagból 120 – 180

- 2 – 4. osztályosok részére** - műalkotás: Dabóczi Mihály: Kakas – faszobor
Borics Pál: Bika – kőszobor
Ferenczi Béni: Ló – bronz-szobor
- műhely: állatfigura mintázása agyagból: a kiválasztott állat térbeli formáinak, testarányainak,

legjellemzőbb

mozdulatainak, tulajdonságainak megbeszélésével

5. Emberi alak mintázása agyagból 180

perc

- 3 – 4. osztályosok részére** - műalkotás: Matzon Frigyes: Öblögető
Csorba Géza: Dózsa György
Medgyessy Ferenc: Táncosnő
- műhely: emberi alak mintázása agyagból

6. A többalakos szobor

180

perc

- 3 – 4. osztályosok részére** - műalkotás: Ferenczy Béni: Játzó fiúk
Vastagh György: Csikós
Kertész Zsuzsa: Kecsepásztor
- műhely: agyagszobor készítése: ember – állat viszonya

7. Amiről a szobrok mesélnek...

120

perc

- 2 – 4. osztályosok részére** - műalkotás: Medgyessy Ferenc: Szoptató anya
Stróbl Alajos: Anyánk
Matzon Frigyes: Kiskirálylány
(csak 3- 4. o.) - műhely: vázlat rajzolása egy kiválasztott szoborról
önálló véleményalkotás írásban

Alsó tagozat

A középkor műalkotások tükrében

3-4. osztályosok részére (választhatók műhelymunka nélkül is – 120 percben)

1. Középkori várak

180 perc

- a feldolgozás témái vetítéssel: - fegyverek és támadás
- a védekezés lehetőségei
- anyag és technika
- az építetők
- a vár részei
- stratégiai szempontok
- a budai királyi vár
- műhely: vár-modell építése agyagból (csoportmunka)

2. Élet a középkorban

180 perc

- a feldolgozás témái: - a középkori társadalom
- a lovagkor eszményei – a lovagi tornák
- viseletek a középkorban
- műalkotás: gótikus táblaképek és faszobrok- rajzos vázlatok készítése
az öltözetekről
- műhely: színes társadalmi tabló- sorozat készítése a divat tükrében

3. Középkori templomok világa: I-IV.

180-180 perc

- a feldolgozás témái: - a keresztény vallás és tanításai
- a tanítás helyszíne a templom
 - a szárnyasoltár, a szegények képes Bibliája
 - hogyan készül, miből készül?
 - keresztény szimbólumok
- műalkotás: táblaképek-faszobrok-szárnyasoltárok a gótikus kiállításon:
- II.Toporci Madonna- festett faszobor
 - Fonó Mária Németújvárról- táblakép
 - Házioltárka Trencsénből
 - Szent Miklós – főoltár Jánosrétről
 - Angyali üdvözet – oltár Kisszebenből
- műhely: - szárnyasoltár-készítés (4 foglalkozás alatt)
- betlehem- készítés (2 foglalkozás alatt)

4. Szent Márton legendája (alsó tagozat)

180 perc

- a feldolgozás témái: - a legenda
- püspök, mise, oltárasztal, istentisztelet
 - Szent Márton tisztelete Európában
- műalkotás: - Szent Márton- oltár Cserényből
- Szent Márton püspök miséje- táblakép
 - Szent Márton és a koldus - táblakép
- műhely: élményfeldolgozó festmény – pasztell kép készítése

5. Szent Miklós ajándéka

180

perc

- a feldolgozás témái: - Szent Miklós alakja, legendája
- „tanítás” az oltártáblákkal
 - mit jelent a glória?
 - az aranyozás jelentése az oltárokon
 - a „védőszent” fogalma
 - Szent Miklós ünnepe és a mai gyerekek
 - a becsukott oltár hátsó táblaképeinek jelentősége
- műalkotás: Szent Miklós – főoltár Jánosrétről
- műhely: élményfeldolgozás- pasztell festmény készítése

6. Jön a karácsony...

180 perc

- a feldolgozás témái: - Mária életének eseményei
- a kis Jézus születése
 - a három királyok ajándéka
 - a karácsony jelentése
- műalkotás: - Szűz Mária- főoltár Liptószentmáriáról
- Jézus születése – táblakép a németlipcsei főoltárról
 - Angyali üdvözet és Jézus születése egy szepeshelyi oltárszárnyról

- Madonna Bártfáról
- műhely: élményfeldolgozó festmény készítése temperával, pasztellel

7. A húsvét a művészetben **180**
perc

- a feldolgozás témái: - Jézus szenvedéstörténete
- a húsvét a népi hagyományban
- műalkotás: - Szűz Mária-főoltár Liptószentmáriáról
- Szent Miklós – főoltár Jánosrétről
- műhely: élményfeldolgozó festmény a tavaszébredésről: tempera, pasztell

8. Árpádházi magyar szentek **180 perc**

- a feldolgozás témái: - Szent István, Szent Imre, Szent László, Szent Erzsébet alakja a magyar történelemben
- legendájuk, attribútumuk (tárgyi jelek)
- jelentőségük a magyar kultúrtörténetben
- műalkotás: - Benczúr Gyula: Vajk megkeresztelése
- Wágner Sándor: Árpádházi szent Erzsébet
- Szent László faszobor
- Szent István és Szent László Mateócról
- Szent László táblakép 1600 körül
- Szent István felajánlja koronáját Máriának- 18.sz.
- műhely: egy-egy legendajelenet ábrázolása színesen, képsorozat készítése

Alsó és felső tagozat

Történelem és művészet

az alsó tagozat történelmi olvasmányainak, a felső tagozat történelmi tanulmányainak témaköreihez ajánljuk életkornak megfelelő szinten

3 – 4. osztályosok részére **6 – 8.**
osztályosok részére

1. Hunyadi János és a törökök **180 perc**

- a feldolgozás témái: - Hunyadi János szerepe a török elleni harcokban
- a vár védelme –az ország védelme
- a Hunyadi család tagjai
- az országzászló jelentősége
- a képszerkezet és mondanivaló összefüggése
- hazaszeretet, önfeláldozás
- a mű jelentésrétegei
- kompozíciós vázlat rajzolása

- műalkotás: - Wágner Sándor: Dugovics Titusz hőstette
 - Székely Bertalan: V.László és Czillei
 - Benczúr Gyula: Hunyadi László búcsúja fegyvertársaitól
 - Madarász Viktor: Hunyadi László siratása
- műhely: - alakos címer (dombormű) készítése agyagból
 - színes vers-illusztráció készítése:
 - Arany János: „Mátyás anyja „ című verséhez

2. Mátyás király és a művészet **180**
perc

- a feldolgozás témái: - Mátyás, a király
 - Mátyás, a hadvezér
 - Mátyás, könyvszerető
 - Mátyás, a művészet pártfogója
 - Mátyás király és a budai vár
- műalkotás: - Mátyás és Beatrix kettős arckép
 - Diósgyőri Madonna
 - szökőkúttal- töredék a budai várból
 - egyéb épületfaragványok a reneszánsz kőtárból
 - Fadrusz János: Hunyadi Mátyás emlékműszobor
 - Stróbl Alajos: Mátyás- kút
- műhely: - fémdombormű készítése alumínium lemezre
 - agyagdombormű készítése
 - egy reneszánsz motívum gipszbe faragása

3. A török hódoltság kora **120 perc**
keresztény

- a feldolgozás témái: - a hódító török birodalom és a
 - Magyarország
 - a török hadsereg és harcmodor
 - Mohács és II.Lajos király
 - élet a hódoltságban
 - a törökök hagyatéka Magyarországon
- műalkotás: - Székely Bertalan: II.Lajos holttestének megtalálása,
Dobozi Mihály és hitvесе
 - Madarász Viktor: Dobozi
 - Székely Bertalan: Egri nők
- feladat: kompozíciós vázlat rajzolása egy műről

4. Rákócziak, Zrínyiek kora **180**
perc

- a feldolgozás témái: - török után Habsburg
 - a függetlenség kivívásának újabb

- megnyilatkozásai
- Zrínyi Péter, Zrínyi Ilona, Thököly Imre, II.Rákóczi Ferenc
- a szabadságharc rövid jellemzése
- egy arcképfestő a fejedelem udvarában
- az arckép
- élet a száműzetésben
- Zágoni Mikes Kelemen
- műalkotás: - Benczúr Gyula: Budavár visszavívása
- Madarász Viktor: Zrínyi és Frangepán a bécsújhelyi börtönben
- Madarász Viktor: Zrínyi Ilona vizsgálóbírói előtt
- Mányoki Ádám: II. Rákóczi Ferenc
- Mányoki Ádám: Önarckép
- műhely: arcképfestés temperával, pasztellel

5. Séta a barokk kori budai királyi palotában

120 perc

- a feldolgozás témái: - a budai királyi palota a török kiűzése után
- császári főépítésszek Budán
 - a „Napkirály”, mint példakép
 - fényűzés és főnemesség: Eszterházy Fényes Miklós
 - séta az „új” palota termeiben
 - mit hagyott a barokk palotaépítészet korunkra?
- műalkotás: - Habsburg uralkodói portrék
- fotók a régi palotáról
- vetítés: Versailles és a Napkirály Eszterháza

6. Barokk kori templomok világa

180 perc

- a feldolgozás témái: - reformáció – ellenreformáció
- a Habsburgok és a katolikus egyház
 - barokk kori szentek
 - az egyházművészeti alkotások korabeli jellemzői
 - a barokk oltár
- műalkotás: - síremlék (epitáfium) a VII.sz. első feléből
- G.R.Donner: Adoráló angyalok
 - D.Stanetti: Szent Donát és Szent Flórián
 - F.J.Straub: Szent Rókus és Szent Sebestyén
 - Weber József Lénárd: Atya- és Fiúisten
 - Sopron környéki szobrász: Nepomuki Szent János
 - F.A.Maulbertsch: Szent József halála
- műhely: - vetítés: a barokk templom épülete

- rekonstrukciós feladat: a pozsonyi székesegyház Szent Márton főoltárának összeállítása

7. A „szépművészetek kezdetei” **120 perc**

- a feldolgozás témái: - társadalmi- gazdasági helyzet a reformkori Magyarországon
- nemzeti állam – nemzeti művészet
 - a művészképzés helyzete és lehetőségei
 - arckép, tájkép, csendélet, mitológikus kép
 - művészsorsok, életutak
- műalkotás: - Ferenczy István: Pásztorlányka
- id. Markó Károly: Visegrád
- feladat a kiállításon: kompozíciós vázlat rajzolása a művekről - lényeglátás a klasszicizmus stílusjegyei

8. Életképek a városi és a falusi életről **120 perc**

- a feldolgozás témái: - Pest és Buda jellemzése a 19. század elején
- a Városszépítő Bizottmány
 - a polgári életképek témái és szereplői
 - a népi életképek témái és szereplői
- műalkotás: - Borsos József: Lányok bál után
- Canzi Ágost: Szüret Vác környékén
 - Barabás Miklós. A meny megérkezése
 - Munkácsy Mihály: Siralomház
 - Munkácsy Mihály: Köpülő asszony
 - Hollósy Simon: Tengerihántás
- feladatlap

9. Hunyadi Mátyás az utókor művészetében **120 perc**
4 – 8. osztályosok részére

9. A szabadságharc visszfénye 19.századi festményeken **120 perc**
4-8.osztályosok részére

10. Tájképfestészet a 19. században **120 perc**
4 – 8. osztályosok részére
Felső tagozat

Mesterek és művek - sorozat

1. Izsó Miklós és a nemzeti szobrászat **120 perc**
4 – 8. osztályosok részére

2. Csontváry és Mednyánszky, a nagy magányosok **120 perc**

3. Színek és fények a festészetben – a nagybányai művésztelep **120 perc**

4. Alföldi festők – Fényes Adolf és Koszta József **120 perc**

5. Medgyessy Ferenc művészete **120 perc**

Múzeumi séták: a Nemzeti Galéria gyűjteményeinek átfogó megismerése, 120 perc
a legismertebb alkotások megtekintése
(főleg vidéki kiránduló csoportok részére)

Beszélgetés a középkor világáról, az egyházi művészet jelentőségéről, a gótikus stílusról

Ajánlott: 3. osztály, 6. osztály

idő: kb. 60-80 perc

- Gótikus festészet és szobrászat Magyarországon 1350-1450.

A XV. század jellegzetes alkotásai a templomok szentélyeiben álló hatalmas méretű festményeket és szobrokat egyesítő szárnyasoltárok. Az oltárok festészeti és szobrászati díszei Mária és Jézus életének történetét, valamint a szentek legendáit beszélik el.

- Késő gótikus szárnyasoltárok

A Budavári Palota egykori tróntermében láthatjuk a magasba szökő, oromzatos szárnyasoltárokat a XV. század hatvanas, hetvenes éveitől a XVI. század elejéig. Az itt bemutatott oltárok az egykori Szepes, Sáros, Liptó és Zólyom vármegyékből származnak. A későgótikus szárnyasoltárok az oromzattal, faragott színes szobrokkal, domborművekkel és a szárnyak festményeivel együtt egy építészeti egységet alkotnak.

Reneszánsz és egyházi és világi festészet a barokk korban

Ajánlott: 3. osztály, 6. osztály, 7. osztály

idő: kb. 60-80 perc

A XVI. és XVII. század festészete a régebbi korszakokkal ellentétben túlnyomóan világi jellegű. A vallásos festészet itt-ott elszigetelten folytatódott tovább a katolikus és evangélikus vidékeken. Új festészeti műfaj van kialakulóban – az **arckép**. Nem csak egyes arcképeket festettek élő személyekről, hanem egész arcképsorozatokat is egy-egy jelentősebb nemzetségről, vagy a magyar királyokról.

- Barokk oltártípus kialakulása, díszítése, jellegzetességei.

- **XVII. századi vallásos vagy allegorikus, szimbolikus ábrázolások.**

- **Világi témakörök:** Történeti ábrázolás, zsánerkép, tájkép, arckép.

- **XVIII. század eleje: Rákóczi kora.** Mányoki Ádám Rákóczi udvari festője, Bogdány Jakab csendéletei.

XIX. századi festészet és szobrászat

Ajánlott: 4. osztály, 7. osztály, 8. osztály

idő: kb. 60-80 perc

A XIX. század első felének művészete a nemzeti művészet kialakulásának kora. Egymás után és egymás mellett lépnek fel jelentős alkotók, akik büszke hazafiséggel dolgoznak a magyar művészet megteremtéséért. Az igények sokfélesége, sokrétősége emeli ezt a korszakot rendkívüli magasságba.

- **A reformkori művészet és jelentős alkotásainak bemutatása.** Markó Károly, Ligeti Antal, Kisfaludy Károly, Lotz Károly.

- **A tájképfestészet kialakulása „honi” tájakon.**

- **Életképek, arcképek a romantika korszakából.** Barabás Miklós, Borsós József művészete.

- **A korszak legjelesebb szobrászainak bemutatása:** Ferenczy István, Izsó Miklós, Fadrusz János

XIX. századi történelmi festészet

Ajánlott: 3. osztály, 4. osztály, 6. osztály, 7. osztály

idő: kb. 60-80 perc

Magyarországon a XIX. század közepén bontakozott ki a történelmi festészet. A festők bécsi, párizsi, müncheni Akadémiákon tanultak. A tehetségesebbek nem követték az Akadémiák merev stílusát, a színpadias jelenetek helyett romantikus hevületű történelmi képeket festettek.

- **Akik a magyar művészet fejlődésében fontos szerepet játszottak:** Madarász Viktor, Thán Mór, Székely Bertalan, Benczúr Gyula.

- **Akadémizmus, romantika, történelmi események felelevenítése.** Zrínyiek, Hunyadiak, török világ Magyarországon.

Munkácsy Mihály és Paál László

Ajánlott: 4. osztály, 7. osztály, 8. osztály

Munkácsy Mihály és Paál László munkássága új színnel gazdagította a XIX. század végi hazai festészetet. Munkácsy a magyar kritikai realizmus legnagyobb mestere. Életkép, tájkép, portré és csendélet műfajában is jelentőset alkotott. Paál László - Munkácsy barátja - kizárólag tájképeket festett. Erdőket ábrázoló képein a romantika szenvedélye a realista természetlátással párosult.

Szinyei Merse Pál

A művész új természetszemlélete, képeinek harmóniája, derűje, a magyar festészet mesterévé avatta. Az 1873-ban festett Majális ma is az egyik legszebb darabja múzeumunknak.

A magyar plein-air és impresszionista festészet.

XX. századi festészet és szobrászat

Ajánlott: 4. osztály, 7. osztály, 8. osztály

idő: kb. 60-120 perc

A modern magyar képzőművészet az 1890-es évektől bontakozott ki. Korszaknyitó dátuma 1896, a nagybányai festők csoportosulásának éve. A „magyar művészet csakis a magyar föld anyatejétől, magyar ég alatt, magyar talajon, a magyar néppel való megújuló érintkezésben izmosodhatik, s nőhet nagyra, nőhet igazán magyarrá”. Ez volt a jelszavuk. A nemzeti plein-air festőiskola elindítója Hollósy Simon volt, de az irányítás csakhamar Ferenczy Károly kezébe került. E nagy művésznak köszönhető, hogy felsorakozott a magyar művészek derékhada, mely sajátosan magyar és egyúttal aktuális problémák felvetésével és megoldásával méltó arra, hogy munkásságát önálló folyamatnak tekintsük.

- **Nagybánya** Jelentősége és kiemelkedő művészei: Hollósy, Ferenczy, Thorma, Réti.

- Mednyánszky László

A nagybányai mozgalommal időben párhuzamosan halad festészetünk egyik nagy magányosának Mednyánszky Lászlónak életműve.

- Szolnoki művésztelep

Az alföldi festészet egyik központja a század elején alakult ki Szolnokon, ahol sajátos karakterű táj és zsánerképfestészetet alakítottak ki az ott dolgozó művészek. Legjelentősebb tagjai: Fényes Adolf, Koszta József, Tornyai János, Nagy István, Nagy Balogh János, Rudnay Gyula.

- A magyar posztimpressionizmus és szecesszió

A nagybányaiak művészetét csak színezte a posztimpressionizmus, az 1990-ban szerveződő

Nyolcak pedig már a posztimpressionizmus utóirányzata volt. Ennek ellenére a századfordulón megfigyelhetők a posztimpressionizmus jellemvonásai. Rippl-Rónai és a szobrász Beck Ö. Fülöp tételesen is ennek a stílusnak minősíthetők. A magányos Csontváry és a szecessziós gödöllői iskola már csak részben. Mégis lényegében az ő művészetük köti össze a nagybányaiak impressionizmusát és a tízes évek modern törekvéseit.

- A gödöllői iskola, a magyar szecesszió 1901

A szecesszió a valóságból azt veszi át, ami dekoratív jellegű előadásmódjába belefér. A képen minden egyformán fontos, az alak egyenrangú a háttérben látható tárgyakkal, de még a képhez külön tervezett kerettel is. E stílustörekvésnek Magyarországon kiemelkedő alakja: Gulácsy Lajos, Körösfői-Kriesch Aladár, Nagy Sándor.

I. Az alsó tagozat történelmi olvasmányaihoz, illetve a felsősök és a középiskolások történelem, irodalom, és rajz óráihoz kapcsolódóan

1. Élet a középkorban az alkotások tükrében

- a) Időutazás a középkor világába
- b) Árpádházi magyar szentek
- c) Ismerjük meg a középkori művészetet

2. Magyarország a török korban

- a) Törökverő Hunyadi János
- b) Mátyás király udvarában
- c) „Oda Buda!”

3. Kuruc és labanc

4. Élet a barokk kori budai várban

5. A szépmesterségek kezdete

- a) Életképek vidékről
- b) Egy nagyváros képei

6. Fényesebb a láncnál a kard

7. Irodalom a képzőművészetben.

II. Interaktív foglalkozások:

1. Játék a színekkel
2. Tér és forma, avagy mit rejt az anyag
3. A táj és festője
4. Nők a magyar történelemben
5. Életképek
6. Csendéletek

Ünnepeinkhez kapcsolódóan:

1. Rabok legyünk vagy szabadok?
2. Légy te mindig nagyon boldog, Édesanyám!
3. Szent Miklós neve napján
4. Mit vigyünk a kis Jézusnak ajándékba?

III. Séta a Magyar Nemzeti Galériában:

1. Séta a kőtárban
2. Középkori egyházi művészet
3. A szent és a profán a barokk korban
4. A szépművészetek kezdete
5. Nemzeti romantika
6. A történeti festészet
7. Szinyei Merse Pál művészete
8. Munkácsy Mihály művészete
9. Új művészeti irányok a XIX. század II. felében
10. „Magyar impresszionisták” Nagybányán
11. Az alföldi iskola festői
12. Nagy magányosok: Csontváry, Gulácsy, Mednyánszky
13. Új törekvések Gödöllőn
14. Rippl-Rónai József művészete
15. Az izmusok követői

